

OLIMPIADA NAȚIONALĂ
UNIVERSUL CUNOAȘTERII PRIN LECTURĂ
pentru elevii din mediul rural
Etapa județeană
Clasa a V-a, 28 februarie 2015

Partea I (20 de puncte)

Citește cu atenție textul următor, apoi rezolvă sarcinile de lucru:

Ploua. Băiatul asculta ghemuit sub plapumă foșnetul ploii pe acoperișul de tablă. Pe fereastră se frângeau fulgere. Păreau crengi de foc care se mistuiau într-o clipă. „Acum cad merele”, se gândi băiatul. Avea un măr al lui, sădit în cotul dinspre Dunăre al livezii, tânăr și încărcat de fructe și-i părea rău că mâine îl va găsi scuturat.

- Bunico! chemă el, ridicându-se în coate.

Nu-i răspunse nimeni și i se făcu frică. Coborî totuși din pat și se apropie de sobă. Bunica dormea [...] și băiatul zâmbi. „E aici bunica – își spuse – n-are de ce să-mi fie frică.” [...]

Ploaia și vuietul ei depărtat, străin și parcă de pierzanie a unor lumi ascunse și nedeslușite, scurgerea aceea de vânt și de ape urca în urechile băiatului ca o pasăre ce i se risipea apoi în trup. I se părea că plânge cineva, că se vaită și în același timp goana șuvoiului prin burlanul din dreapta ferestrei îl făcea să se scuture înfiorat. Așteptă să fulgere din nou, ca să numere în câte fire se rupe săgeata aceea de foc. Dar, cu toate că ploaia se îndesise, fulgerele scăpărau spre alte margini ale lumii și fereastra odăii rămânea oarbă.

Așteptă, și când văzu că așteaptă degeaba, întinse mâna pe brâul sobei, scăpără un chibrit și-l roti între degete. Văzu în colțul odăii o grămadă de mere. Erau roșii cu pete galbene și scânteierea lor i se păru mai frumoasă decât a fulgerelor. „Sunt luminoase – își spuse – pentru că le-a bătut soarele și vântul”. „Aș putea să le mănânc, dar vreau să le fur culoarea și palmele mele să lumineze ca fulgerele.” [...] Gândul îi plăcu.

(Fănuș Neagu – *În zori, pe ploaie*)

1. Precizează locul și timpul desfășurării acțiunii. **4p.**
2. Notează, pe foaia de concurs, litera în dreptul căreia este scrisă afirmația corectă, așa cum apare în textul dat. **4p.**
Primul gând al băiatului a fost:
a) să mănânce merele; b) că vor cădea merele; c) să o strige pe bunica.
3. Aranjează propozițiile următoare în ordinea apariției lor în fragmentul dat: **4p.**
a) Nu-i răspunse nimeni și i se făcu frică.
b) Avea un măr al lui, sădit în cotul dinspre Dunăre al livezii, tânăr și încărcat de fructe și-i părea rău că mâine îl va găsi scuturat.
c) Așteptă să fulgere din nou, ca să numere în câte fire se rupe săgeata aceea de foc.
d) Văzu în colțul odăii o grămadă de mere.
e) Băiatul asculta ghemuit sub plapumă foșnetul ploii pe acoperișul de tablă.
4. Prezintă, într-un text de 30 – 35 de cuvinte, ploaia din perspectiva - la alegere - a unui: **4p.**
- copac;
- nor;
- fluture.
5. Descrie, în aproximativ 50 de cuvinte, un fenomen al naturii asociat ploii, valorificând și informațiile pe care le deții de la orele de geografie, biologie etc. **4p.**

Partea II-a (20 de puncte)

Se dă textul:

Satul Mawsynram, din nord-estul Indiei, este oficial cel mai umed loc din lume, aici căzând anual peste 11.860 de litri/metru pătrat de precipitații.

Localitatea se află pe dealul Khasi, din statul Meghalaya. Aici, locuitorii sunt nevoiți să se adapteze condițiilor dificile de trai, prin soluții ingenioase. Elevii se duc la școală pe poduri făcute din rădăcini ale arborelui de cauciuc, pentru că dacă locuitorii ar folosi la construcții un lemn obișnuit, acesta ar putrezi imediat din cauza ploii care cade aproape continuu. Adulții care trebuie să lucreze în aer liber se protejează de ploaie cu ajutorul unor umbrele speciale, care le acoperă întregul corp, umbrele realizate din frunze de bambus și de bananier.

Vara, curenții de aer care se îndreaptă spre nord pe deasupra vastelor câmpii din Bangladesh adună foarte multă umezeală. Norii astfel formați ajung deasupra acestui sat, unde dealurile sunt abrupte și practic blochează, comprimă norii, care se descarcă aici și astfel plouă aproape constant.

Satul este înregistrat în Cartea Recordurilor pentru că aici s-au înregistrat în anul 1985 nu mai puțin de 26.000 litri/metru pătrat de precipitații, media anuală fiind de 11.860 litri/metru pătrat.

(<http://www.realitatea.net>, *Satul în care ploaia nu se oprește niciodată. Cel mai ploios loc din lume*)

1. Notează cantitatea de precipitații înregistrată în anul 1985, în satul Mawsynram. 4p.
2. Explică, într-un enunț, modul în care se adaptează elevii la condițiile meteo. 4p.
3. Notează, pe foaia de concurs, litera în dreptul căreia este scrisă afirmația corectă, așa cum apare în textul dat. 4p.

Umbrelele adulților sunt realizate din:

a) rădăcini de bambus și de bananier; b) frunze de arbore de cauciuc; c) rădăcini ale arborelui de cauciuc; d) din frunze de bambus și de bananier.

4. Numește localitatea în care plouă aproape continuu. 4p.
5. Precizează, în 6 - 8 rânduri, care este explicația științifică pentru prezența ploii continue în această localitate. 4p.

Partea a III-a (50 de puncte)

1. Numește un element comun, identificat în cele două texte. 5p.
2. Scrie denumirea fructelor la care se face referire în primul text. 5p.
3. Extrage, din cele două texte, toate cuvintele care denumesc arbori, apoi alcătuiește un enunț în care să le utilizezi. 5p.
4. Transcrie, din al doilea text, cinci substantive proprii. 5p.
5. Exprimă-ți opinia, într-un text de 8-10 rânduri, despre importanța ploii în viața oamenilor. 10p.
6. Prezintă, într-o compunere narativă de 15 - 20 de rânduri, o întâmplare imaginară, petrecută în satul *Mawsynram*. 10p.

Notă

În cazul ultimilor doi itemi, la evaluarea răspunsurilor, se vor avea în vedere:

Corectitudinea textului, succesiunea logică a ideilor

Respectarea părților unei compuneri

Proprietatea termenilor, bogăția și expresivitatea vocabularului

Ortografia

Punctuația

2p.

2p.

2p.

2p.

2p.

Timpul de lucru: 2 ore

Toate subiectele sunt obligatorii.

Se acordă 10 puncte din oficiu.